ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2015

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 6

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում *և*.**

1) պարգ-ատրել, գոտ-որող, հոգ-իճակ, բ-եկնախեժ
2) դափն-արդ, թ-ածել, ուղ-որվել, ար-ագալ
3) ս-եռուն, ալ-որ, ագ-ազ, հետ-ակ
4) ոսկ-որված, բ-եռախույզ, կար-որել, թ-անցուկ

2 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին.**

1) փոքր(ի)շատե, էլ(ցանց), փոխ(ե)փոխ, դույզն(ինչ)
2) զառ(ի)վեր, նոր(խարբերդցի), փոխ(ծովակալ), ձեռք(բերել)
3) գլուխ(կոտրուկ), մեջ(բերում), օրն(ի)բուն, տուն(թանգարան)
4) հարավ(աֆրիկյան), մեկ(մեկու), թավալ(գլոր), հինգ(հարկանի)

3 **Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների *ոչ* բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:**

1) ՆՅՈՒ ՋԵՐՍԻ, ԴԱՎԻԹ ԱՆՀՈՂ, ՎԱՆ ՌԵՅՆ, ՎԵՐԻՆ ԴՎԻՆ
2) ՄԱՎՐԻՏԱՆԻԱՅԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐ ԶԵԼԱՆԴԻԱ, ՄԱՏԹԵՈՍ ՈՒՌՀԱՅԵՑԻ, ՆՈՐ ՋՈՒՂԱ
3) ՄԽԻԹԱՐ ՀԵՐԱՑԻ, ՄՈՎՍԵՍ ԿԱՂԱՆԿԱՏՎԱՑԻ, ԿԻԼԻԿԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐ ԳԵՂԻ
4) ՆԵՐՔԻՆ ԹԱԼԻՆ, ՆԵՐՍԵՍ ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՅԵՑԻ, ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐ ԳԵՏԻԿԱՎԱՆՔ

4 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ի* ձայնավորի հնչյունափոխություն կա.**

1) երկնային, հոգաբարձու, տարեվերջ, սաստկաձայն
2) գրաբար, սնափառ, արևմտյան, խճուղի
3) մտավոր, դեղնաթույր, կծկվել, ննջարան
4) գետնամած, մրցավար, թախծալի, կոշկակար

5 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ.**

1) չարախոսել, բամբասել, զրպարտել, կեղեքել
2) պաղատել, թախանձել, խնդրել, աղաչել
3) պատատուկ, պատնեշ, պարիսպ, պատ
4) քամահրել, վատաբանել, դժգոհել, նախատել

6 **Ո՞ր նախադասության մեջ է *թռչել* բառը գործածված փոխաբերական իմաստով:**

1) Վիրավոր հավքը թռավ ծառերի ճյուղերի արանքով:
2) Արագիլն ամեն առավոտ թռչում էր դեպի մոտակա ճահիճը:
3) Օրերս թռչում են իրար հետևից…
4) Օդանավը թռչում էր ամպերի վրայով:

7 **Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ *չկա:***

1) Թեև մրցակիցը ուժեղ էր, բայց իր համառության պատճառով մարզիկը կարողացավ հաղթել նրան:
2) Գիտնականների՝ տիեզերքի ուսումնասիրությանն ուղղված ջանքերը զերծ են շահադիտական ամեն տեսակի նպատակներից:
3) Ժողովուրդը փառաբանում էր ռազմական օդաչուի անօրինական սխրանքը:
4) Մեծ իմաստասերը գրեց, թե տկարամիտ են այն գլուխները, որոնց թույր կարծիքով Երկիրը լեռներից է շինված. լեռներից միայն Հայքն է շինված:

8 **Տրված բառերից քանիսի՞ արմատին կարող է միանալ *-իք* վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի.**

ալեբախություն, ավետաբեր, կեղծարար, հոգեզալուստ, ազգասիրաբար, թաղապետարան, անհիշաչար, տարակարծություն, թրատել, հավաստագիր:

1) ութի
2) հինգի
3) վեցի
4) յոթի

9 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են գոյականներ:**

1) լեռնանցք, ժամացույց, ոմանք, տարի
2) խնդրագիրք, վեհապանծ, սովորույթ, բարություն
3) շոյանք, մոմլաթ, հարված, կանթեղ
4) ուղղաձիգ, երեկո, խաղաթուղթ, անդաստան

10 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածականներ:**

1) երկարատև, դուրեկան, հոգեպարար, աղմկոտ
2) հոտավետ, համեստ, լայն, հերոսաբար
3) զվարթ, առատաձեռն, ժպտուն, ներքուստ
4) հպարտ, լրջորեն, զվարթ, թափանցիկ

11 **Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ կա:**

1) Պատահե՞լ է ձեզ ձմռան բքին լինել դրսում՝ խավարի մեջ, երբ սառչում է ձեր դեմքը, և թվում է, թե փրկության ուղի չկա, և հանկարծ ցոլում է վիթխարի մի կրակ:
2) Խարխուլ սանդուղքով վայր իջավ, մի քանի րոպե անիմաստ քայլեց բակում ու մոտեցավ մառանի դռանը:
3) Ինչպե՞ս եղավ, որ աշխարհը այսպես փոխվեց, ո՞ւր գնացին այն օրերը, երբ սնդուկում զրնգում էր ոսկին:
4) Խառնվել է գլխում հին ու նորը, միտքը սառել է, և էլ երբեք չի իմանա, թե ինչ է բերում վաղվա օրը:

12 **Ո՞ր շարքում անցյալ կատարյալ ժամանակաձևի կազմության սխալ *չկա:***

1) կպա, արբեցին, վազեցրի, հագեցա
2) խորացանք, թռա, եկանք, մոտեցրեցի
3) կորչեցի, գտա, հասցրի, դիպանք
4) հագա, բարձրացրիք, թռչեցինք, կորանք

13 **Ո՞ր նախադասության մեջ է *հավասար* բառը կապ:**

1) Մարզիկների ուժերը հավասար էին. ծանր մարտ էր սպասվում:
2) Դարակներում բոլոր գրքերը շարված էին հավասար:
3) Արամին հավասար մրցակից ներկայումս չկա:
4) Հավասար քայլով չափում էր ճամփան այն քարավանը ոլոր ու մոլոր:

14 **Ո՞ր նախադասությունը բարդ *չէ:***

1) Մահացու հրավառությունը, խուրձ-խուրձ բարձրանալով, տարրալուծվում էր, ցրվում՝ տեղը զիջելով ավելի խոշոր խրձերի:
2) Մտնելով իր ննջասենյակը՝ մթության մեջ գտավ ինչ-որ տուփ և բացելով կողպեքը՝ հանեց նամակների մի խուրձ:
3) Համոզվելով, որ գիշերը ճակատամարտը չի սկսվի՝ Վարդանը հրամայեց հերթով քնել, իսկ արթուն զորագնդերին՝ պատրաստ լինել ամեն անակնկալի:
4) Հոգեկան մեծ խռովքի մեջ ընկած՝ Վարդանը դարձյալ ու դարձյալ անդրադառնում էր սիրտը բզկտող մտքին՝ գազանին խոցելուն՝ ներքուստ զգալով մեծ պատասխանատվություն:

15 **Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:**

1) Նա վայր դրեց երեխային և հյուրերի հետ դուրս եկավ՝ վանքի բաժինները տեսնելու:
2) Ո՞վ պիտի հոգ տանի սովալուկ որբերի մասին:
3) Շատ մի՛ խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:
4) Ինչքան անիվը վատ է, այնքան էլ աղմուկը շատանում է:

16 **Ո՞ր նախադասության մեջ ուղիղ խնդիր կա:**

1) Այդ մասին խոսելիս հորաքույրս ախ էր քաշում, և պատրաստ էր արցունքը, որ թափվում էր սև, ծալքոտած այտերի վրա:
2) Սենյակի անկյունում մի ավել կար, որ անգործածելի լինելու պատճառով դարձել էր սարդի բույն:
3) Ժառանգական և ամուսնական դատերի համար աղերսագրերը նա արտագրում էր մի հաստափոր գրքից՝ փոխելով անուններն ու թվականները:
4) Նրա գրասենյակի ողջ կահկարասին մի խարխուլ սեղան էր, մի աթոռ՝ հազար ու մի թելերով կապկպած, մի թանաքաման և դիմումների համար թղթեր:

17 **Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:**

Երբ կինը հանկարծ տխրում էր և խոնարհում աչքերը, երիտասարդը նրան սրտապնդելու համար ջանում էր վստահ ու վճռական տեսք ընդունել, սակայն դա նրան միշտ չէր հաջողվում, և երբեմն ինքն էլ էր հուզվում՝ չդիմանալով լարումին:

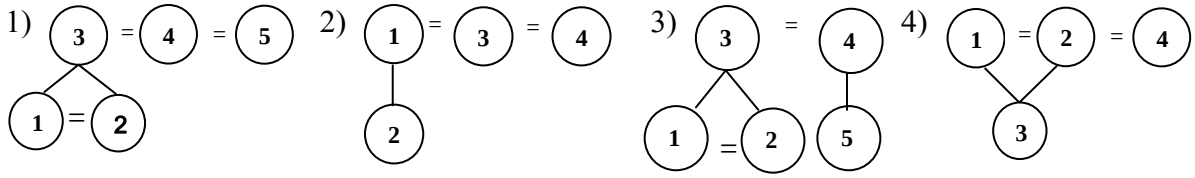

18 **Ո՞ր տարբերակում ստորոգելի ստորադաս նախադասություն կա:**

1) Մարդ երբեք չգիտի գնահատել այն, ինչին հասել է արդեն:
2) Նա ամեն ինչ կատարեց այնպես, ինչպես խոստացել էր:
3) Հաճախ չենք պահպանում այն, ինչ ունենք:
4) Փաստն այն է, որ գունավոր հեռուստատեսության գյուտարարը հայ է:

19 **Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:**

Այն օրը, երբ Գևորգը վերադարձավ ճամփորդությունից, որոշեցին նրան ամուսնացնել:

1) Գևորգի՝ ճամփորդությունից վերադառնալուն պես որոշեցին նրան ամուսնացնել:
2) Գևորգի՝ ճամփորդությունից վերադառնալու օրը որոշեցին նրան ամուսնացնել:
3) Այն օրը՝ Գևորգի՝ ճամփորդությունից վերադառնալու ժամանակ, որոշեցին նրան ամուսնացնել:
4) Ճամփորդությունից Գևորգի վերադառնալուց հետո որոշեցին նրան ամուսնացնել:

20 **Նախադասություններից քանիսո՞ւմ կետադրական սխալ կա:**

- Գլխին դնում էր խունացած մի գլխարկ, որ գտել էր բազմափեղկ պահարաններից մեկում՝ արկղի մեջ և ցուցամոլաբար թեքում մի կողմի վրա:
- Եվս մի ակնթարթ ու մատներդ որսում են փականի գերտաքացած ղեկանիվը:
- Նա վերջապես հասկացավ՝ այլևս չի տեսնելու իր ծննդավայրը և դառնորեն լաց եղավ:
- Վարազին տեսնելով՝ արջը անակնկալից ահաբեկված՝ ճողոպրեց դեպի ելարանը, սակայն խուճապն այնքան մեծ էր, որ շփոթվեց, սայթաքեց ու թրմփալով վայր ընկավ:
- -Գնա՛, տե՛ս ինչպես է այդ կախարդ ծերուկը փոքրիկ վանքի մեջ այդքան մարդ տեղավորում,- սարսափած հրամայեց առաջնորդը պալատականներից մեկին:

1) երեքում
2) ոչ մեկում
3) բոլորում
4) երկուսում

21 **Տրված հատվածը ո՞ր հայերենով է շարադրված:**

Կսկիծ կա սրտիս մեջը վիրավոր՝
Զոր արևին լո՞ւյսն անգամ չի բուժեր.
Խորունկ ու ցավոտ մորմոքում մը որ՝
Ա՜հ, պիտի լայնա՜, երբ իջնե գիշեր:

1) միջին հայերենով
2) գրաբարով
3) արևմտահայերենով
4) արևելահայերենով

22 **Պնդումներից քանիսո՞ւմ սխալ կա «Սասնա ծռեր» էպոսի («Սասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) «Մեծ Մհեր» ճյուղի վերաբերյալ:**

- Մհերը եղբայրներից միակն է, որ ժառանգում է հոր դյուցազնական ուժը և չափահաս դառնալով՝ տիրություն անում իր երկրին ու ժողովրդին:
- Մհերը գոտեմարտում է Սասունի հացի ճանապարհը կտրող հսկա առյուծի հետ և նրա երախը պատռելով՝ մեջտեղից կիսում:
- Մհերը սպանում է Սպիտակ Դևին և ազատելով գեղեցկուհի Դեղձուն-Ծամին՝ ամուսնանում նրա հետ:
- Մհերը մենամարտում սպանում է Մըսրա Մելիքին և տիրում Բաղդադին:

1) չորսում
2) մեկում
3) երկուսում
4) երեքում

23 **Ակսել Բակունցի «Միրհավ» պատմվածքի վերաբերյալ ո՞ր պնդումը ճիշտ *չէ:***

1) Դիլանը և Սոնան մանկության ընկերներ էին, և նրանց սերը ծնվել էր աննկատ:
2) Սոնան ամուսնությունից մեկ տարի հետո մահանում է:
3) Դիլան դային Սոնայի մահից հետո ամուսնանում է, բայց մինչև խոր ծերություն հիշում է Սոնային:
4) Սոնայի ամուսնությունից հետո Դիլանը և Սոնան այլևս երբեք չեն հանդիպում:

24 **Տրվածներից ո՞րը *չի* համապատասխանում Վիլյամ Սարոյանի «Գեղեցիկ սպիտակ ձիու ամառը» պատմվածքին:**

1) Գողացված ձին Մուրադն ու Արամը վերադարձնում են՝ թողնելով ձիատիրոջ այգու գոմում:
2) Զարմիկ Մուրադին ճանաչողների մեծամասնությունը խելառ էր համարում նրան:
3) Խոսրով քեռին բնավորությամբ շատ հանգիստ ու հանդարտ մարդ էր:
4) Մուրադն ու Արամը գողացված ձին պահում են մի լքված այգու գոմում:

25 **Տրված հատվածը Սայաթ-Նովայի ո՞ր բանաստեղծությունից է:**

Անմահական ջրրով լիքըն օսկե փընջան իս ինձ ամա.
Նըստիմ, վրրես շրվաք անիս՝ զարբաք վրրան իս ինձ ամա.
Սուչս իմացի՛, է՛նենց սպանե՝ սուլթան ու խան իս ինձ ամա:

1) «Դուն է՛ն գըլխեն իմաստուն իս»
2) «Աշխարս մե փանջարա է»
3) «Թամամ աշխար պըտուտ էկա»
4) «Աշխարումս ա՛խ չիմ քաշի»

26 **Ո՞ր բառն է բաց թողած:**

Եվ ո՞վ է հյուսել հեքիաթն այս վսեմ, հյուսել աստղերով, բյուր հրաշքներով,
Եվ ո՞վ է պատմում բյուր-բյուր ձներով՝ անդուլ ու անխոնջ՝ այսպես .....:

1) դյութանքով
2) նազանքով
3) թովչանքով
4) հմայքով

27 **Հատվածներից որը Պետրոս Դուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:**

ա. Ո՜հ, խուրձ մը վարս, եղեմ մը շունչ,
Շրջազգեստ մը շրշեց իմ շուրջ:
բ. Այլ, ո՜հ, ի՞նչ կ'ըսեմ… շանթահարե՛ զիս,
Աստվա՛ծ, խոկն հըսկա փշրե՛ հյուլեիս…
գ. Շատերը զիս մերժեցին.
«Քընար մ'ունի սոսկ»,- ըսին:
դ. Հեք մարդկության մեկ ոստը գոս
Հայրենիք մը ունիմ թըշվառ…

1. «Տրտունջք»
2. «Իմ ցավը»
3. «Սիրել»
4. «Լճակ»

1) ա-2, բ-3, գ-4, դ-1
2) ա-4, բ-2, գ-1, դ-3
3) ա-3, բ-2, գ-4, դ-1
4) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2

28 **Ինչո՞վ է ավարտվում Հրանտ Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակը:**

1) Առանց ձիու աշխատատեղ գնացած Սիմոնը այնքան ուշ է վերադառնում, որ արդեն գնացքին հասնել չէին կարող, և Աղունի մեկնումը անորոշ ժամանակով հետաձգվում է:
2) Աղունը և Սիմոնը կրկին վիճում են, և քաղաք՝ Արմենակի մոտ, մոր փոխարեն գնում է փոքր եղբայրը՝ Սերոն:
3) Սիմոնը Աղունին ձիով ուղեկցում է մինչև բեռնատար մեքենան, որը նրան կայարան էր հասցնելու:
4) Արմենակը լուր է ուղարկում, որ մայրը չգա, որովհետև ինքը կնոջ հետ Մոսկվա է մեկնում:

29 **Ո՞րը Մովսես Խորենացու ասույթներից *չէ:***

1) «Քաջերի սահմանը իրենց զենքն է, որքան կտրի, այնքան էլ կտիրի»:
2) «Չկա ստույգ պատմություն առանց ժամանակագրության»:
3) «Քաջերի սերունդները քաջեր են»:
4) «Միաբանությունը բարի գործերի մայրն է, իսկ անմիաբանությունը՝ չար գործերի ծնողը»:

30 **Ո՞ր շարքում նշված բոլոր հեղինակներն են սփյուռքահայ:**

1) Անդրանիկ Ծառուկյան, Հակոբ Կարապենց, Հակոբ Պարոնյան
2) Կոստան Զարյան, Միսաք Մեծարենց, Հակոբ Օշական
3) Համաստեղ, Հակոբ Մնձուրի, Մուշեղ Իշխան
4) Վազգեն Շուշանյան, Դանիել Վարուժան, Վահան Թեքեյան

31 **Ինչո՞ւ էր Գրիգոր Զոհրապի «Զաբուղոն» նորավեպի համանուն հերոսը գողությամբ զբաղվում:**

1) ապրուստի միջոց հայթայթելու նպատակով
2) սիրած աղջկա՝ Վասիլիկի քմահաճույքներին գոհացում տալու համար
3) դժվար փորձությունները հաղթահարելու իր բուռն ցանկությունը բավարարելու համար
4) համաքաղաքացիներից վրեժ լուծելու համար

32 **Եղիշե Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:**

…Եվ հավատացինք, հարբած ու գինով,
Որ դու կաս՝ հզոր, մարմնացում Ուժի -
Իսկ նրանք եկան՝ արյունով, հրով
Մեր երկիրը հին դարձրին փոշի…

1) «Անվերնագիր»
2) «Մահվան տեսիլ»
3) «Վահագն»
4) «Հեռացումի խոսքեր»

33 **Տրված շարքերից քանիսի՞ բոլոր բառերում է բաց թողած միևնույն տառը.**

- խա-ամ, դ-խուհի, օ-արակ, պատ-գամբ
- գեղ-ուկ, լա-վարդ, անզի-ում, ստեր-
- թա-ցնել, փա-ցնել, տարեր-, լայնափող-
- զար-ուղի, փեր-, որ-ատունկ, զար-ոնք
- վար-ակ, խոտհուն-, փղ-կալ, խուր-

34 **Բառերից քանի՞սն են *կրկնավոր* բարդություն.**

առոք-փառոք, այսօր-վաղը, նոփ-նոր, լեփ-լեցուն, տուն-թանգարան, դիոլ-զուռնա, լավ-վատ:

35 **Տրված գոյականներից քանիսի՞ հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ.**

մեդալակիր, ժամացույց, տոհմածառ, տեսակետ, ուսապարկ, խնամակալ, ուսադիր, սնամորթ, խորագիր, սուզանավ:

36 **Քանի՞ անորոշ դերբայ կա տրված նախադասության մեջ:**

Անընդհատ հոխորտում էր, ամպագոռգոռ խոսքերով փորձում էր բոլորին ապշեցնել՝ նույնիսկ մի ակնթարթ չմտածելով, որ երկու անպաշտպան կանայք կարող են հակառակ գնալ իր կամքին և դուրս գալ իր իշխանության տակից՝ նպաստելով նրա ինքնաոչնչացմանը:

37 **Տրված հատվածներում ածականով արտահայտված քանի՞ որոշիչ կա:**

- Իմ դուռն է ծեծում քամին խոլական,
  Իմ պատերի տակ հեծում է անվերջ,
  Մեղմիվ երգում է մեղեդին լալկան,
  Ոռնում ամայի փողոցների մեջ:
- Խաղաղ ժպիտը փռեց վրաս,
  Մեղմիվ խոսեց և անուշ լռեց,
  Ու թախծոտ կյանքս դարձավ երազ:
- Անդարձ աշխարհի վարդագույն միգում,
  Կյանքի հեռավոր, անցած օրերում,
  Մի խորհրդավոր թախիծ էր հսկում:

38 **Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածվել:**

Սոսավում է ու սիրով սարն է ելնում իմ սոսին,
Սոսին՝ իմ սեգ հարսի պես՝
Լուսնի ոսկե կուժն ուսին...

- փոխաբերություն
- շրջադասություն
- համեմատություն
- բաղաձայնույթ

39 **Նշել այն բառերի համարները, որոնցում հնչյունափոխություն կա.**

1. կպչուն, 2. զինավարժանք, 3. հայեցակարգ, 4. պատրանք, 5. ձեղնահարկ, 6. դանակ, 7. մատուցարան, 8. ստորև, 9. մանկավարժական:

40 **Նշել այն բառերի համարները, որոնք հականիշ են *անհարիր* բառին.**

1. վստահ, 2. հարգարժան, 3. հարմարավետ, 4. համապատասխան, 5. հարիր, 6. պատշաճ:

41 **Ո՞ր շարքերի բոլոր դերանուններն են միևնույն տեսակի.**

1. որտեղ, ինչպես, երբ, մի քանի
2. նույն, այդ, այդպիսի, միևնույն
3. ես, դու, ինքը, ով
4. բոլորը, յուրաքանչյուր ոք, ամենքը, ողջ
5. ինչ-որ, երբևէ, այլ, մեկը
6. այսպես, այդպիսի, որպիսի, նույնպիսի

42 **Նշել նախադասության անդամների շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:**

Հինգ նյարդային օր տևեց սպասումը, և առավոտյան ես ու Ռաուլը ագարակների վաճառքի գործակալության տիրուհու մոտ գնացինք, որն իր կարծիքը հրամցրեց գյուղի տների մասին:

1. **իր** – հատկացուցիչ, **կարծիքը** –ուղիղ խնդիր
2. **հինգ** - չափի պարագա, **տևեց** – պարզ ստորոգյալ
3. **սպասումը** - ենթակա, **առավոտյան** – ժամանակի պարագա
4. **Ռաուլը** - ենթակա, **ագարակների** – հատկացուցիչ
5. **տիրուհու մոտ** – տեղի պարագա, **որն** - ենթակա

43 **Նշել այն թվերը, որոնց տեղում ստորակետ պիտի դրվի:**

Ձեռքը տարավ գրպանը (1) հանեց մի փոքրիկ ոսկի դրամ (2) դա վերջին դրամն էր որ մնացել էր մոտը: Ափի մեջ բռնած (3) քայլեց դեպի շուկան հաց գնելու: Բարձր հնչում էր մոլլայի աղոթքը (4) և այն փռվում էր քաղաքի վրա: Բանաստեղծը գցեց ափի ոսկին ներքև (5) իր ոտների տակ (6) տրորեց մաշված մուճակով (7) և կանգնելով նրա վրա հրապարակով մեկ գոչեց

Ով մարդիկ (8) ինչ որ դուք խնդրում եք Աստծուց (9) ահա այստեղ է իմ ոտքերի տակ…

44 **Ըստ հաջորդականության՝ նշել, թե որ հատվածը Վահան Տերյանի որ ստեղծագործությունից է:**

- Նայվածներով խորին, եկար, ներո՞ղ,
  Եկար կրկին գերող, խորհրդավո՞ր.
  Եկար հուշիկ, անչար ավաղներով,
  Օրորներով ամենօրոր:
- Բաբելոնն է եղել մեր ախոյանը՝ տե՛ս,–
  Անհետ կորել, անցել է – չար մշուշի պես:
- Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
  Դրախտ է նորից իմ հոգում:
- Նվագով անուշ քանի՞ սիրեն
  Կանչում էին ինձ և կախարդում,
  Բայց սիրտըս մաքուր, որպես ցորեն,
  Պահեց անունդդ վշտում արթուն:

1. «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի, արջի ցեղերին», 2. «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»,
3. «Ոսկեհանդերձ եկար...», 4. «Որպես Լաերտի որդին…»

45 **Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:**

1. ***Նախ*** բաղադրիչը որոշ բառերում ածանց է, որոշ բառերում՝ արմատ:
2. Բարդածանցավոր բառերը կազմված են երկու կամ ավելի արմատներից և միայն մեկ ածանցից:
3. ***Դերասան, սուտասան, ապերասան*** բառերը բարդածանցավոր են:
4. Բաղադրյալ բառի արմատները կարող են միանալ հոդակապով, իսկ նախածանցները միանում են առանց հոդակապի:
5. Մեկ արմատին չի կարող միանալ երկուսից ավելի ածանց:
6. ***Օրենսդիր, ձերբազատ*** բառերում ածանց չկա:

Բ մակարդակ

46 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա.**

1) ու-ություն, տանջա-ուկ, հո-երգություն, ե-որդ
2) ըն-իմադիր, ու-ակի, եր-ենցաղ, հո-եկ
3) մ-կահողմ, անդո-ավետ, չո-որդ, խորազ-ին
4) տա-ական, վազքու-ի, ի-երորդ, բե-ի

47 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում գաղտնավանկ կա.**

1) գռեհիկ, անմխիթար, անշրջահայաց, անմատչելի
2) գրքասեր, ոտնահարել, զվարճանալ, ձեռնբաց
3) չնչին, հակադրվել, կրթություն, կրնկակոխ
4) կռփամարտ, դասընկեր, գրախոս, գրավ

48 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա.**

1) ակնդետ, ցուցահանդես, միջակետ, շնչասպառ
2) գինեգործ, բուժարան, սառցահատ, թիկնապահ
3) կիսատ, հմտություն, ընդեղեն, վարչապետ
4) ընչաքաղց, իջևան, ապօրինի, մատենագիր

49 **Ո՞ր նախադասության մեջ դարձվածք *չկա:***

1) Ամեն, ամեն ինչ առան քո ձեռքից,
Օրդ սև արին, սև արին տարիդ,
Բայց քո տան հիմքի քարին տարեկից
Տարիքդ խլել չկարողացան:
2) Ճիշտ են ասում՝ քո տարիքի մարդիկ արդեն
Ձեռ են քաշել պարապ-սարապ թափառելուց...
3) Ո'չ կնոջդ դառը խոսքին,
Ո'չ լացին ես գլուխ դնում,
Ո'չ էլ նրա թախանձանքին:
4) Ո՞ւր գնացին, ինչպե՞ս անցան
Քար քրքրող, երկինք խմող
Տարինե՜ր, տարինե՜ր…

50 **Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:**

1) **երկպառակություն** - համերաշխության խախտում, **ճարճատյուն** - բորբոքվելով վառվելու կրկնվող ձայն
2) **դերվիշ -** մահմեդականների թափառական կրոնավոր, **անմեկին -** անբացատրելի, անլուծելի բան
3) **ծերպ -** մի բանի մեջ բացված ճեղք**, զազիր -** սարսափ առաջացնող
4) **խայտաճամուկ** - վառ և բազմազան գույներով, **դարակազմիկ** - նոր դարաշրջան բացող

51 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են բարդածանցավոր.**

1) երկփթանոց, հիվանդանոց, հետախուզական, ծովանկարիչ
2) տանտիրուհի, մարգագետին, կեսգիշերային, զորաբանակ
3) հետաքննություն, բազմախորհուրդ, բարեհնչյուն, դյուցազնական
4) հինգհարկանի, միաբանություն, շանթարգել, ուխտադրժորեն

52 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են նախածանցավոր.**

1) վերադարձ, վերակարգ, վերընթաց, վերնատուն
2) առերես, առևտուր, առհավետ, առաջ
3) տարանջատ, տարբեր, տարակույս, տարարմատ
4) նախնի, նախագահ, նախահաշիվ, նախանձ

53 **Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ան* հոլովման:**

1) նախադուռ, գառ, գումարում, տոհմանուն
2) աշուն, շարժում, լեռ, խիզախություն
3) լուծում, ձիաբեռ, եզ, հաստատություն
4) ընդմիջում, օձաձուկ, ծունկ, ձմեռ

54 **Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդ կա:**

1) Աչքերիդ փայլից երևում է, որ նպատակդ կատարվել է:
2) Հրաշալի վարդերը ձեռքներիս՝ անհամբեր սպասում էինք օդանավի վայրէջքին:
3) Սեպտեմբերի քսանմեկին հայերս մեծ շուքով տոնեցինք Հայաստանի անկախության պանծալի քսանամյակը:
4) Մռայլ խորհրդածությունները թույլ չտվեցին գիշերս աչք փակել:

55 **Ո՞ր նախադասության մեջ սոսկածանցավոր բայ *չկա:***

1) Կտավատը ժպտում էր կապույտ ծաղիկներով, ծիրանն արդեն դեղնել էր, մասրենու մոտ պառավը կանգնել իրեն էր սպասում:
2) Պղտոր հեղեղի բերանն ընկած տաշեղի պես Լառ-Մարգարը շատ ափերի էր զարկվել, վերջը ալիքը Լառ-Մարգարին իր թոռան հետ գցել էր այդ գյուղը:
3) Երբ առաջին անգամ առվով ջուր էր կապել, ոտքերը մինչև ծնկները վեր քշտած, բահն ուսին՝ անցել առվով, գյուղում նրան արագիլի էին նմանեցրել:
4) Լուսաբացին արտատերը արտը ջրած պիտի տեսնի, պիտի ժպտա և կռանա, մատներով տրորի թաց հողը:

56 **Ո՞ր տարբերակում մակբայ *չկա:***

1) Երազ աշխարհում Ամեն բան հավետ
Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
2) Մենք դիտմամբ փորձում էինք ջղայնացնել նրանց, սակայն չէր հաջողվում:
3) Մեր վարպետներն են հնուց տուֆ սիրել և այն վերածել նախշազարդ քարի:
4) Այնտեղ՝ կապուտակ ջրերի ծոցում, իր խաղաղ օրերն էր անցկացնում էն քաջն անվեհեր:

57 **Ո՞ր տարբերակում է ընդգծվածը նախադասություն:**

1) Նա որոշեց բարձրանալ տուն՝ **մի փոքր հանգստանալու:**
2) Ինքը բժիշկ էր՝ մի փոքրիկ թագավորության տեր, **մենք՝ այդ թագավորության բնակիչները:**
3) Իսկ աղջիկները, **գույնզգույն ծաղիկներ հավաքելով,** ծաղկեպսակներ էին սարքում:
4) **Այգիների մեջ կորած լայնարձակ դաշտը կարծես** դրախտ լիներ:

58 **Նախադասության ի՞նչ անդամ է դերբայական դարձվածը:**

Շիրվանզադեի բնավորության բացասական գծերից մեկը ուրիշ գրողների արժանիքները ճանաչելն էր:

1) ստորոգելի
2) պատճառի պարագա
3) որոշիչ
4) ենթակա

59 **Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը սխալ նշված:**

1) Այդ իշխաններից շատերը հակառակ էին, որ Աշոտ Երկաթը ամուսնանար քեզ հետ, թագուհի՛ս: *(հանգման անուղղակի խնդիր)*
2) Նա սկսեց յուր հաղթական արշավանքները, նախքան թշնամին կհարձակվեր: *(ժամանակի պարագա)*
3) Իշխանն այլևս չի պարծենա, որ իր դուստրն է հայոց արքունիքի միակ զարդը: *(վերաբերության անուղղակի խնդիր)*
4) Մտաբերում եմ այն երջանիկ վայրկյանը, երբ առաջին անգամ ներկայացա թագավորին: *(որոշիչ)*

60 **Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:**

1) *Այդ սրտառուչ երգը ահեղ մարտում ընկածների մասին է:*
Այդ սրտառուչ երգը այն մասին է, թե ինչպես նրանք ընկան ահեղ մարտում:
2) *Աղջիկը քնից արթնանալուն պես շտապում էր դպրոց:*
Հենց որ աղջիկը քնից արթնանում էր, շտապում էր դպրոց:
3) *Ես անհամբեր սպասում էի ընկերուհուս՝ քաղաք վերադառնալուն:*
Ես անհամբեր սպասում էի, որ ընկերուհիս քաղաք վերադառնար:
4) *Դու հավատո՞ւմ ես ընկերոջդ՝ քեզ չխաբելուն:*
Դու հավատո՞ւմ ես ընկերոջդ, որ քեզ չի խաբում:

61 **Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):**

1) Ախ որքան մեծ բավականություն է հրեղեն ալիքների մեջ լողալ զգալ նրանց զարհուրելի ջերմությունը այրվել բայց երբեք մոխիր չդառնալ:
2) Վարդանի հիշողությունը չխաբեց նրան գյուղը պետք է այնտեղ լիներ որտեղից նշմարվում էին լույսի նշույլներ:
3) Մանկահասակ կինը իսկույն բերեց մի փոքրիկ արկղիկ նա այն պահում էր դեռ անցյալ տարվանից որը բացեց հյուրերի առջև:
4) Վարդանը մեկիկ-մեկիկ հիշում էր այդ ամենը կանանց հյուրասիրությունը գեղջուկների պարզ զրույցը գիշերային աստղալի երկինքը:

62 **Պնդումներից ո՞րն է սխալ:**

1) Լևոն Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի հիմքում ընկած են հայ հնագույն առասպելների սյուժեները:
2) Ավետիք Իսահակյանի «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» բանաստեղծությունը գրված է «Սասնա ծռեր» էպոսի հազարամյակի առիթով:
3) Դերենիկ Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը գրվել է Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին:
4) Մուրացանը «Գևորգ Մարզպետունի» պատմավեպը գրելիս օգտվել է Հովհաննես Դրասխանակերտցու և Թովմա Արծրունու աշխատություններից:

63 **Նշել բանաստեղծական տողերի ճիշտ հաջորդականության տարբերակը:**

ա. Փափագ սրրտով խընդիրք արել
բ. Ջուրն ու ծաղիկ աստղունք դրրել
գ. Կույս սափորով, լուռ ու մունջ
դ. Բարի ժըպտան իր սերին
ե. Օխտն աղբյուրից ջուր է առել
զ. Կապել սիրո ծաղկեփունջ
է. Խընդիրք արել աստղերին
ը. Օխտը ծաղկից ծաղիկ քաղել

1) ե, գ, ը, զ, բ, է, ա, դ
2) ե, գ, ա, դ, ը, բ, է, զ
3) բ, է, ե, դ, ը, ա, գ, զ
4) ը, զ, բ, դ, ա, ե, է, գ

64 **Բառերից քանիսի՞ վերջին արմատն է բազմավանկ.**

ծանոթագրություն, մեծապատիվ, գաղտնածածուկ, նվիրատվություն, ռազմաճակատ, մեղրածոր, ծանրակշիռ, գեղագանգուր, խորազնին, մեծաշնորհ, բարեխնամ, մելամաղձոտ:

65 **Տրված հատվածներում մակբայով արտահայտված քանի՞ պարագա կա:**

- Կանչում է կրկին, կանչում անդադար
  Էն չքնաղ երկրի կարոտը անքուն,
  Ու թևերն ահա փռած տիրաբար՝
  Թռչում է հոգիս, թռչում դեպի տուն:
- Ինչպես մի հեղեղ վեր կենար հանկարծ,
  Երկնքի մթնած ամպերից իջներ,
  Ինչպես փոթորիկ՝ սաստիկ սրընթաց,
  Գյուղից սլացան մի խումբ կտրիճներ:
- Սրընթաց պախրա՞, թե՞ գայլ գիշատիչ
  Շեշտակի անցավ փարախի մոտով,
  Այծյա՞մը հանկարծ մոտակա ժայռից
  Անդունդը մի քար գլորեց ոտքով:

66 **Պնդումներից քանի՞սն են ճիշտ Ռաֆֆու «Սամվել» վեպի վերաբերյալ:**

- Մերուժան Արծրունին շուրջ տասնչորս ամիս պաշարում է Արտագերսը, բայց միայն Դղակի մատնությամբ է կարողանում ամրոց մտնել:
- Տաճատուհին ծրագրել էր ազատվել Մուշեղ Մամիկոնյանից՝ ճաշի ժամանակ նրան թունավորելով:
- Տաճատուհին ատում էր Ռշտունիներին և որդու հարսնացուի անունը լսելիս հունից դուրս էր գալիս:
- Արտագերս ամրոցում պատանդ պահվող Որմիզդուխտը հուսահատությունից ինքնասպան է լինում՝ չցանկանալով դառնալ Մերուժանի կինը:

67 **Նշել այն բառերի համարները, որոնք միմյանց հետ ընդհանուր արմատ ունեն.**

1. ործկալ, 2. հյուրընկալ, 3. դնչկալ, 4. կալանավոր, 5. անակնկալ:

68 **Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում անկանոն բայերը խոնարհման կանոնավոր ձևերից շեղվել են:**

1. Ձեզանից հետո եկավ գիտություն՝
   Յուր ծանր հայացքով աշխարհի վերա…
2. Ու մարդասպանը դուրս եկավ ձորից՝
   Դեմքը այլայլված, քայլվածքը մոլոր:
3. Լինեի չոբան սարերում հեռու,
   Գայի՜ր, անցնեի՜ր վրանիս մոտով:
4. Գնում եմ ես մի մութ աշխարհ, հեռու երկիր, էլ չեմ գալու,
   Բարի՛ հիշեք ինձ ձեր սրտում, մնա՜ք բարով, մնա՜ք բարով:
5. Ձյունն էլ արևի ջահել համբույրից
   Ուրախ լալիս է դաշտերի վրա:
6. Գնամ հետևից ծիծեռնակների,
   Նրանց հետ ետ գամ, գարունը բերեմ:

69 **Նշել այն մտքերի համարները, որոնք *չեն* բխում տեքստի բովանդակությունից:**

Վերջին ուսումնասիրությունների համաձայն՝ Ծիր Կաթինի կենտրոնում գտնվում է հսկա սև խոռոչ, որն ապահովում է գալակտիկական ձգողականությունը: Այն 2,6 միլիոն անգամ մեծ է Արևից:

Ոչ վաղուց հայտնաբերված «Սագիտարիուս-Ա» սև խոռոչի մոտ որոշ աստղեր շարժվում են վայրկյանում վեց հարյուր մղոն արագությամբ (ժամում 2,2 միլիոն մղոն): Հիշյալ սև անցքը Արևից և նրա շուրջը պտտվող մոլորակներից գտնվում է 26.000 լուսային տարի հեռավորության վրա, այնքան խորն է և այնպիսի ձգողականություն ունի, որ ոչինչ չի կարող խուսափել նրանից, անգամ լույսը: Նման սև մարմինների հայտնաբերումը հնարավոր է միայն նրանց մոտ գտնվող աստղերի շարժման, գազի և փոշու միջոցով: Սև անցքին մոտ գտնվող հարյուրավոր աստղեր, որոնք խիտ շրջաններով պտտվում են վերջինիս շուրջը, կլանվում են խոռոչի կողմից՝ ավելի ու ավելի մեծացնելով այն: Հայտնաբերվել է ևս մեկ տարօրինակ սև անցք՝ «Օլդ Ֆեյթֆուլը», որը մեզնից 40.000 լուսային տարի հեռու է, առավել հզոր է նախորդից, ժայթքում է՝ արտանետելով Էվերեստի մեծության նյութեր, շարժվում է վայրկյանում ավելի քան 171 մղոն արագությամբ:

1. Ժամանակակից գիտության հնարավորությունները սահմանափակ են, և 40.000 լուսային տարի հեռավորության վրա գտնվող սև խոռոչների մասին ոչինչ չգիտենք:
2. «Սագիտարիուս-Ա» սև խոռոչը շրջապատող ծեր աստղերի հսկայական արագությունը մեծացնում է սև խոռոչի՝ շրջակա մարմինները կլանելու ուժը:
3. Ծիր Կաթինի գալակտիկական ձգողականությունն ապահովում է վայրկյանում 600 մղոն արագությամբ շարժվող սև խոռոչը, որն իրեն շրջապատող մոլորակներից 26.000 լուսային տարի հեռավորության վրա է:
4. «Օլդ Ֆեյթֆուլ» սև խոռոչի հզորությունը գերազանցում է «Սագիտարիուս-Ա»-ին:

70 **Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:**

1. ***Ինչ-որ*** անորոշ դերանունը նախադասության մեջ հանդես է գալիս իբրև որոշիչ:
2. ***Այս, այդ, այն*** ցուցական դերանունները նախադասության մեջ կարող են մատնանշել և՛ առարկայի հատկանիշ, և՛ առարկա:
3. ***Ես ինքս, դու ինքդ, նա ինքը*** կապակցությունների երկրորդ բաղադրիչները բացահայտիչներ են:
4. ***Այսքան, այդքան, այնքան*** ցուցական դերանունները գործածվում են թե՛ որպես գոյականի, թե՛ որպես բայի լրացում:
5. ***Ո՞ր, քանի՞*** հարցական դերանուններից ***-երորդ*** ածանցով կազմվում են թվականներ:
6. ***Ոչ որ*** դերանունը հոլովվում է՝ ստանալով ***ու*** հոլովիչ: